

det betragtes som en Anstalt og være underkastet Reglerne for saadanne, men det er, som sagt, en ren Skjønssag. At indføre et bestemt Kriterium i Loven er vistnok af mange Grunde hensigtsmæssigt fremfor at overlade det til et rent Skjøn over Anstaltens Bestafenhed eller over Forholdet paa et enkelt Sted, om det kunde betragtes som Anstalt eller ikke, hvad jo vilde blive Følgen, naar ikke Loven gav en nærmere Veiledning i saa Henseende. Det vilde lede til altsfor ubestemte Grændser, som der altsfor meget kunde disputeres om. Derfor siger jeg, at, hvorvel man naturligvis altid kan gjøre Indvendinger og sige: hvorfor skal man ikke sætte 3 eller 4 Sindsfygge, saa er dette ikke noget Argument imod, at man overhovedet opstiller den Slags Regler, de have i mange Henseender deres Nytte, og de have deres Forbilleder andre Steder. Naar det ibrigt ved § 1 blev bemærket, at det var ibrigt at undtage Anstalter, hvor Syge, der lide af Overgangsformerne, fuldstændig frivillig indlægge sig og forblive, altsaa naar der gjøres Indvending mod det tredje Stykke i § 1, vil jeg dertil svare, at, naar man ser Sagen fra det Offentliges Synspunkt, kunde jeg ikke have videre at indvende imod, at man stattede det tredje Punktum i § 1 ud; det er en Widring i Lovforslaget, som jeg for mit Bedkommende ikke kunde have saa Meget at erindre imod, thi det, der skulde anføres derimod, er inderligere en Betragtning, der skulde hentes fra den individuelle Friheds Standpunkt. Der kan man dog gjøre gjældende, at, naar en Anstalt er saaledes indrettet, at Enhver kan komme ud af den, der frivillig indlægger sig, og Enhver kan gaa, naar han ikke længere vil være der, saa bliver det dog i Virkeligheden et stort Spørgsmaal, om der er tilstrækkelig Nødvendighed for at sætte en saadan Anstalt under offentligt Tilsyn; thi man maa jo i det Hele taget følge det Princip, at denne Indgriben af det Offentlige ikke skal udstrækkes længere, end Nødvendigheden kræver det. Jeg skal villig erkjende, at det er vanskeligt at drage denne Grændse mellem blot Nervebidende og Sindsfygge; der er visse Sygdomme, som i den Henseende have en tvivlsom Karakter. Dette er vist meget rigtigt, men det, som i 3die Stykke af § 1 er Hovedskjendemærket, er heller ikke det, at man vil indlade sig paa at drage en Grændse mellem Nervebidelser og Sindsbidelser, men det, der er det Afgjørende, er, at man kun optager i Anstalten Personer, som aldeles frivillig indlægge sig der, som kunne gaa, naar de vilde, og ikke blive der længere, end de have Lust. Men, som sagt, skulde det finde Medhold hos Thingets Flertal at udleste

det Punktum i Paragrafen, hvorefter alle Anstalter, der udgive sig for at tage Nervebidende frivilligt under Behandling, skulle være fritagne for Tilsyn, skal jeg for mit Bedkommende ikke have Noget derimod at erindre. Der blev dernæst af det samme ærede Medlem gjort adskillige Indvendinger imod overhovedet at skjelne mellem helbredelige og uheldredelige Sindsfygge. Dertil maa jeg svare, at det er jo en bekendt Sag, at det er vanskeligt at drage Grændsen navnlig i den Forstand, at det er vanskeligt at sige med Bestemthed om en Sindsfyg, at den Person kan aldrig helbredes, ligesom det jo ogsaa er vanskeligt at sige om en bestemt Sindsfyg, at han kan helbredes; men ikke desto mindre er man af mange praktiske Grunde nødsaget til at gjøre denne Adskillelse og bygge de offentlige Anstalter derpaa. Dette gjøre vi jo i meget stort Omfang nu, idet vi have en hel Anstalt, nemlig den i Viborg, som udelukkende er bestemt for uheldredelige Sindsfygge. Der tillader man sig altsaa daglig at gjøre denne Adskillelse, idet man nemlig tager Bestemmelse om, hvilke Personer man vil henseende til denne Anstalt, og som man altsaa betragter som uheldredelige. Det er idet Hele taget ikke nogen tilstrækkelig Indvending imod at gjøre en Distinktion, hverken i Lægevidenskabten eller i andre Henseender, at den kan være vanskelig at gjennemføre, og det er heller ikke tilstrækkelig Indvending imod lægevidenskabelige Distinktioner, at Lægerne sommetider kunne tage fejl, thi det bliver ikke anderledes, saalænge Verden staar; men det er ikke noget Bevis for, at man skal opgive Lægevidenskabten eller dens Distinktioner i den Forbindelse, denne Lov behandler. Sagen er, at det er en meget naturlig og hensigtsmæssig Ting at gjøre en Adskillelse, ikke umiddelbart mellem de helbredelige og uheldredelige Sindsfygge — det er ikke saameget denne Adskillelse, der tentes paa —, men mellem de Anstalter, der give sig ud for at være Helbredelsesanstalter for Sindsfygge, og de Anstalter, der ikke give sig ud for Helbredelsesanstalter, men kun ere Detentionsanstalter eller Pensionater. Denne Adskillelse er der fra dette Lovforslags Synspunkt al mulig Grund til at gjøre, thi der kan og maa i flere Henseender stilles noget forskjellige Fordringer, navnlig maa der stilles noget større Fordringer til Anstalter, der give sig ud for at være Helbredelsesanstalter, end til de Anstalter, som kun ere Pensionatsanstalter, som kun ere Anstalter, hvor man har Sindsfygge, der intet Mielik ere Gjenstand for egentlig Kur, til Ophold. Naar en Anstalt giver sig ud for at være en Helbredelsesanstalt, maa der kræves et